CZĘŚĆ XXIII. № 41. ROK 12. (1841).

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Gräfe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze infarmacyjném; w Wilnie w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi s pocztą a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Gräfe- *Roczna*, 45 rubli assygn. *Półroczna*, 25 rub. assyg. Dla Królestwa Polskiego *Roczna*, 53 rubli assygn. *Półroczna*, 28 rub. ass.

PIĄTEK, $\frac{6}{18}$ CZERWCA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, $\frac{5}{17}$ *Czerwca*.

NOWINY DWORU.

JJ. CC. WW. W. X. Następca Cesarzewicz i W. X. Cesarzewiczowa Marya Alexandrowna, w przeszły Czwartek wieczorem przybyli w doskonałem zdrowiu do Peterhofa w powrocie z podróży do Moskwy.

Donoszą z Moskwy:»

«20 Maja po obiedzie, N. Pan raczył uczcić Swoją obecnością wyścigi koni kłusaków (rysaków) należących do towarzystwa lubowników Moskiewskich, urządzone przeszłego lata między rogatkami Twerskiemi i Preśnieńskiemi. Cesarz przybył na galeryą o wpół do 7 wieczorem w towarzystwie JJ. CC. WW. Cesarzewicza i Cesarzewiczowej, JJ. KK. WW. WW. Xiążąt Następców Saxe-Weimar i Heskiego, i Xiążąt Emiliusza i Alexandra Heskich. Wysocy widze byli spotkani w galeryi przez Jener.-adjutanta *Neidhart*, sprawującego obowiązki Wojennego Jenerał-gubernatora, przez Prezesa towarzystwa *Gołochwastow* i członka, Jenerał-adjutanta hrabię *Stroganow*. Natychmiast czternaście koni najpiękniejszego plemienia kłusaków, należące do rozmaitych członków towarzystwa puszczone zostały w zawody po parze. N. Pan który w bardzo łaskawych wyrazach przemawiał o tém narodowém upodobaniu, zdawał się z przyjemnością przypatrywać szybkiemu biegowi tych koni, czyniąc uwagi nad pięknym ich składem, siłą, nadzwyczajną rączością i regularnością kroku. Wysocy Cudzoziemcy, którzy towarzyszyli Cesarzowi również z upodobaniem zdawali się oglądać to nowe dla nich widowisko którego świetność jeszcze podniesiona była niezmiernym tłumem pojazdów i widzów, który zewsząd otaczał szranki wyścigów, oraz najpiękniejszą pogodą majowego wieczoru.

«Oto są imiona i lata kłusaków które należały do tych wyścigów: 1 para: *Katok* ogier siwy, 10 lat, P. *Karakow* i z jego stada i *Pochwalnoj*, ogier siwy, 7letni kupca *Łobow*, ze stada P. Tulinow — 2 para: *Chrabroj*, ogier gniady, 7letni i *Luron*, ogier kary, 6letni, oba xięcia N. Gagarin i z jego stada — 3 para: *Łowkoj* 7letni i *Woron* 6letni, oba wałachy P. Usaczew, ze stada hrabiny Orłow-Czesmieńskiej—4 para: *Pospiesznoj*, wałach kary, 13letni, P. D. Naryszkin, z tegoż stada, i *Lohkaja*, klacz kara, 7mioletnia kupca Skworcow, ze stada kupca Rogow—5 para: *Ubiedimoj* ogier gniady 9letni, i *Dobrochotnoj* ogier kary 8letni, oba xięcia Gagarin i z jego stada—6 para: *Byczok*, ogier gniady 17letni i *Bars* ogier siwy 10letni P. Gołochwastow, ze stada P. Szyszkin — 7 para: *Pochwalnoj*, ogier kary 11letni, i *Moguczyj*, ogier kary 7letni P. Gołochwastow, ze stada kupca Rogow.

O 7 godzinie po ukończeniu wyścigów Cesarz Jmć i JJ. CC. WW. przejeżdżali się po szrankach i raczyli jeszcze być świadkami trzech nowych biegów dokonanych przez pięć wyborowych koni. W pierwszym przestrzeń 2 wiorst i 100 sążni, przebieżona była w 3 minuty 11 sekund; w drugim biegu 2¼ wiorsty przebieżone w 3 minuty 28 sekund; w trzecim 4 wiorsty przebieżone w 8 minut 14 sekund, za każdym więc razem szybkość koni wyniosła więcej niż sześć sążni na sekundę.

Wysocy goście potém przejeżdżali się po Pietrowskim parku.

21, z powodu swojego święta, pułk dragonów J. C. W. W. X. Następcy Cesarzewicza zebrany był w bojowym szyku na placu teatru. Wielki Xiążę, szef pułku,

przybył w towarzystwie JJ. KK. WW. W. Xcia Następcy Saxe-Weimar i Xiążąt Emiliusza i Alexandra Heskich, i przejeżdżając przed frontem J. C. Wysokość winszował pułkowi, który potém zsiadł z konia dla słuchania służby Bożej po ukończeniu której defilował pieszo, oddając z rozkazu Cesarzewicza honory Xiążęciu Jmci Emiliuszowi Heskiemu. Następnie pułk wsiadł na koń i pod wodzą swego N. Szefa, przeciągał przed Xięciem Emiliuszem, któremu oddawał honory wojskowe.

Tegoż dnia J. C. Wysokość dawał obiad dla wszystkich oficerów tego pułku i rozkazał rozdać racye mięsa i wódki, tudzież pieniężne datki podoficerom i żołnierzom.

Wieczorem JJ. CC. WW. Cesarzewicz i Cesarzewiczowa tudzież JJ. KK. WW. WW. XX. Następcy Saxe-Weimar i Heski raczyli obecnością Swoją uświetnić bal, dany przez Radzcę Tajnego *Niebolsin*, marszałka Gubernijalnego Moskiewskiego.

23 Maja o 8 rano. JJ. CC. WW. Cesarzewicz i Cesarzewiczowa wyjechali do monasteru Sw. Sergiusza, dokąd przybyli po południu, przy odgłosie dzwonów wszystkich Cerkwi. WW. Podróżni spotkani byli u drzwi z krzyżem i wodą święconą przez Zwierzchnika monasteru Metropolitę Moskiewskiego, w assystencyi sześciu archimandrytów i całego duchowieństwa. Po wysłuchaniu przemowy Metropolity JJ. CC. WW. weszli do Soboru SS. Trójcy i słuchali nabożeństwa poczém WW. Xiążę i Xiężna ucałowali obrazy cerkwi, relikwije S. Sergiusza, obraz Matki Boskiej w kaplicy zbudowanej na miejscu gdzie była cela Świętego, i relikwije Św. Nikona, w Cerkwi jemu poświęconej. U relikwij Św. Sergiusza JJ. CC. WW. przyjęli ofiarowany im obraz.

Po wypoczęciu w przygotowanych dla Nich pokojach, JJ. CC. WW. w towarzystwie Xiążąt Cudzoziemskich, udali się znowu do Soboru a ztamtąd do zakrystyi, gdzie oglądali jej bogaty i starożytny skarbiec. JJ. CC. WW. zwiedzali potém celniejsze Cerkwie monasteru, oraz Akademiją duchowną i jej bibliotekę i raczyli przyjąć ucztę ofiarowaną Im przez Zwierzchnika Klasztoru.

Przed odjazdem JJ. CC. WW. poszli znowu do Soboru Św. Trojcy dla uczczenia relikwij Św. Serginsza Przeprowadziwszy WW. Gości Metropolita z całém duchowieństwem odśpiewał modły za zdrowie i szczęśliwą podróż JJ. CC. WW. tudzież za zdrowie N. Pana i całej Rodziny.

Tegoż dnia JJ. CC. WW. wrócili o 10 wieczor do Moskwy zkąd wyjechali 25 o 11½ rano do Borodina, przeprowadzani błogosławieństwy ludu tłumnie zgromadzonego po drodze.

— Xżę Jmć Emiliusz Heski przybył 29 Maja z Moskwy.

— Przez Ukaz Cesarski do Kapituły orderów z dnia 11 Kwietnia, ozdobieni zostali orderem Św. Włodzimierza 3 klassy Członkowie Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kollegium Biskupi. X. Kazimierz *Dmochowski* i X. Jan *Ginityłło*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 28 Marca mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klassy biskupi: Winnicki, Wikary eparchii Podolskiej, *Eugeniusz*, Staroruski, wikary eparchii Nowgorodzkiej *Teodozyusz* i Brzeski, wikary eparchii Litewskiej *Michał*.

— Przez Ukaz Cesarski do Kapituły orderów z d. 16 Kwietnia, Dyrektor Kancellaryi Kommissyi do rewizyi i ułożonia praw Królestwa Polskiego, Radzca Kolleg. *Przecławski*, w nagrodę gorliwej służby i prac, mianowany kawalerem orderu Św. Włodzimierza 4 klassy.

— Przy złożeniu Radzie Kredytowych Państwa zakładów rachunków z r. 1840, Minister Skarbu na posiedzeniu tej że Rady d. 28 zeszłego Maja, przemówił następnie:

«Panowie! przystępując do złożenia treści rachunków z r. 1840, przez Kredytowe zakłady pod waszę uwagę oddanych, uznaję za potrzebne przełożyć wprzódy o niektórych wypadkach z ubiegłego roku, które się do tych zakładów ściągały.

«W Kwietniu 1840 r. dla zwiększenia obiegu łatwo krążących znaków pieniężnych zamierzone było puszczenie czterech seryj, licząc w każdej 3,000,000 r. biletów Kassy Państwa na srebro. Środek ten stał się potem niezbędnym dla ułatwienia obrotów kassy Państwa, które były utrudnione zpowodu zmniejszonego wpływu dochodów publicznych, a to dla zdarzonego w niektórych gubernijach nieurodzaju, i nowych za nim idących wydatków.

«Nieurodzaj ten był przyczyną otworzenia naddatkowych pożyczek z Banków dla obywateli, ogolnie dotkniętych potrzebą, tudzież przełożenia terminów dawnych pożyczek. Z powodu tegoż nieurodzaju żądania zwrotu summ lokowanych prywatnych i skarbowych znacznie się powiększyły; lecz za to, potem summy na lokacije zaczęły wchodzić obficie i kassy tych zakładów mają teraz podostatkiem pieniędzy.

Co mając na względzie, tudzież i skutki nieurodzaju w bieżącym roku dla wsparcia i ulepszenia dóbr szlachty, Rząd uznał za pożyteczne powiększyć w ogóle skalę pożyczek z kredytowych zakładów na dobra osiadłe, których wartość z biegiem czasu urosła, i rozdzielić gubernije nie na dwie, lecz na trzy klassy.

«Dla zwrotu kassie Państwa summ zapasowych, użytych na różne przedmioty w ciągu lat wielu, otworzona została w końcu przeszłego roku, za pośrednictwem bankierów w Amsterdamie Hoppe i spółki, na mocy ukazu N. Pana 5 Września, czteroprocentowa pożyczka do 25 milionów r. sr, z wyznaczeniem na umorzenie corok stałego funduszu, który nie przyłączając jednak prócentów przypadających na wypłacone dochody (rentes), ma być obracany na spłacanie pocenie nominalnej biletów tej pożyczki, losem wychodzących. Korzystne zawarcie tej pożyczki wiadome jest publiczności, dla tego nie rozwodzę się dłużej o tym przedmiocie, zwłaszcza, że szczegóły tej pożyczki należą do operacij 1841 r.

Ze względu na pożytnk, jaki ma wyniknąć z nadania większej szybkości obrotowi pieniędzy, na skutek mego przełożenia, Zdaniem Rady Państwa, potwierdzonem przez N. Cesarza d. 10 Lutego, dozwolone zostało w kassie depozytowej przyjmowanie zlewków złota i srebra, z wydawaniem stosownej ilości depozytowych biletów, bez wszelkich potrąceń, w miarę wartości metallu, poświadczonej przez Petersburską Mennicę, przykładającą swoj sztępel.

(Dok. nast)

Warszawa, 8 Czerwca.

N. Cesarz Jmć, pragnąc zachęcić do chwalebnego współubiegania się artystów i fabrykantów, którzy płody swego przemysłu na zbliżającą się wystawę nadesłać zamierzają, Najłaskawiej upoważnić raczył JO. Xcia Namiestnika Królestwa, do zakupienia dla J. C. Mości różnych przedmiotów, celujących na tej wystawie przed innemi, za 12,000 rubli srebrnych, pozostawiając wybór tychże JX. Mości.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Londyn, 4 Czerwca. Rozprawy nad wnioskiem sira Roberta Peel przeciw Ministrom, wszczęte były na nowo 2 b. m. w izbie Niższej i kontynuowane wczora, lecz jeszcze nie doprowadziły do wypadku. Gazety niektóre sądzą że Ministrowie będą mieli za sobą większość, acz słabą.

— Margrabia Clanricarde, poseł w Petersburgu, przybył do Londynu i miał już posłuchanie u Królowej.

— Kommodor Napier podał dymisyą od dowodztwa swego na morzu środziemném.

— Vicehrabia Melbourne i lord John Russell prawie codzień mają posłuchania u Królowej które zwykle kończą się zwołaniem Rady tajnej.

— Wiadomości z Chin, odebrane przez ostatnią pocztę z Indyi donoszą że 25 Lutego anglicy wzięli szturmem warownie Bocca-Tigris i ztamtąd poszli na Kanton, gdzie opanowali Faktoryą. Wszakże Cesarz miał oświadczyć mocne postanowienie nieustępowania. Komisarz Ke-shen wpadł w niełaskę i w kajdanach odprowadzony do Pekinu. Sir H. Bremmer, dowodzca tymczasowy wyprawy angielskiej do Chin, przybył 22 Kwietnia do Kalkutty dla naradzenia się z Wielkorządzcą Indyj, co dalej czynić wypada, i natychmiast wydane zostały rozkazy wyprawienia do Chin nowych posiłków.

— Za przybyciem nowego Cesarskiego Komisarza Yunga, zawarty został między nim i kommodorem Elliot rozejm. 19 Marca pierwszy z nich wydał obwieszczenie całkiem w duchu pokoju oświadczając że stosunki handlowe przywrócone zostają w Kanton w oczekiwaniu wyroku Cesarskiego. Mimo to Kommodor, dając okrętom pozwolenie jechania do Whampoa zastrzegł że wszystkie złe skutki z nagłego odnowienia się kroków nieprzyjacielskich wyniknąć mogące, mają być przypisane winie tych co się na nie narażają.

W skutek obwieszczenia komisarza 9 okrętów amerykańskich i 14 angielskich wypłynęły do Whampoa, ale po kilku dniach zaraz spotkali w drodze nowe przeszkody, albowiem oznajmiono im że wszyscy kupcy chińscy uzbroili się za pierwszą wiadomością o zbliżeniu się do Kanton wojennych okrętów i że póki tam będą stały, niebędzie żadnego handlu. Kommodor Elliot był już jak mowią gotów ustąpić na tym punkcie; wszakże przed zawarciem układu odebrano od Cesarza odpowiedź na depeszę o wzięciu Bocca Tigris. Była ona bardzo gniewna i zawierała rozkaz nieodzowny wytępienia anglików do jednego. Obwieszczenie o odnowieniu handlu zostało cofnięte i wszelkie stosunki z anglikami zabronione.

— Działa naszej eskadry panują po nad wszystkiemi drogami prowadzącemi do miasta Kanton ze strony południowej i zachodniej odnogi rzeki. Tym sposobem zostaje w naszej władzy i na łasce Królowej Jmci wielka stolica prowincyi, która liczy 1,000,000 mieszkańców. Warownie Kantonu przed ich zdobyciem miały 123 działa.

— Wieści o okręcie *President* znowu się wikłają. W różnych punktach na morzu widziano zwolna żeglujący okręt parowy który sądzą być tym statkiem. Kiedy z Lizbony, na mocy tych wieści, wyszła wyprawa do wysp Azorskich, tymczasem w Liverpool czekają przybycia tegoż okrętu. (*).

Paryż, 3 Czerwca. Izba parów rozpoczęła na nowo swoje prace prawodawcze. 1 b m. ministrowie przedstawili prawa: o budżecie przychodów na rok 1842, o pracach nadzwyczajnych, o podatku od cukru krajowego, i o trak acie z Hollandyą, już przyjęte w izbie Deputowanych. Na tymże posiedzeniu użyczyła izba kredytu 1,500,000 fr. na naprawę dróg zepsutych przez powodzi, tudzież przedłużyła prawo o emigrantach zagranicznych.

— W nocy na przeszłą sobotę poprzylepiane były we wszystkich prawie kwartałach Paryża afisze, które wprawiły władzę w niemałą niespokojność. Policya zdołała zniweczyć je o świcie. Lękano się poruszenia wednie, i gwardye municypalne oraz wielka część załogi zatrzymane były po koszarach. Nic jednak niezaszło.

— Podług ostatnich nowin z Algeru, nowa wyprawa wyszła pod wodzą jenerała Bugeaud przeciw Abdel-Kaderowi.

Wiedeń. Ogłoszono tu tablice statystyczne ludności Wiednia za rok 1840. Liczba mieszkańców wynosi 357,927, z których 153,629 jest przybylców.

Nowy-York. Podług ostatnich wyrachowań milicya Stanów Zjednoczonych liczy 1,400,000 zdrojnego żołnierza. Z tych piechoty 1,305,000, jazdy 32,000, artylleryi 28,000 strzel-

(*) Musieliśmy już niepomału znudzić czytelników wiadomościami o tym nieszczęśliwym okręcie; ale niemożemy inaczej, kiedy wszystkie gazety są niemi napełnione. *(Wyd.)*

ców 35,000. Część tych wojsk jest stale rozłożona na granicach stanów do których należy, reszta przywołuje się tylko w przypadku wojny.

Turcya. Powstanie w Bulgaryi całkowicie zostało stłumione.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Berlin, 11 Czerwca. Król Jmć nadał J. C. W. Xiążęciu Maxymiljanowi Leuchtenbergskiemu order Orła Czarnego.

Londyn 5 Czerwca. Rozprawy o wniosku sira Roberta Peel, stanowiącym że *Ministrowie nie posiadają zaufania izby*, ukończyły się dzisiejszej nocy po pięciu dniach. Wypadek głosowania jest: 312 głosów za, 311 przeciw wnioskowi; większość przeciwna ministrom głos 1. Gdy sir Robert Peel powiedział, że po tym wypadku spodziewa się że ministrowie nie wniosą już zapowiedzianego na 7 Czerwca prawa o zbożu, lord John Russell, odrzekł że owszem, i że zresztą w tymże dniu gabinet oświadczy swoje postanowienie z powodu wypadku głosowania — 3 b. m. izba lordów przyjęła 48 głosami przeciw 47 do powtórnego odczytania bill upoważniający żydów do pełnienia obowiązków municypalnych bez dawania roty przysięgi wymaganej od chrześcian.

— Sir W. Parker, mianowany naczelnym dowodzcą wyprawy Chińskiej i sir H. Pottinger, mianowany nadzorcą handlu w Chinach, wypłynęli do miejsca swego drogą Egyptu—Depesza kommodora Bremmer z Faktoryi Kanton, z dnia 18 Marca donosi, że wojska angielskie zniszczyły wszystkie warownie miejskie, a cała flotylla chińska została zatopiona, spalona lub wzięta. Chińczycy stracili 400 ludzi w zabitych, kilka tysięcy niewolnika. Anglik żaden nie zginął; sześciu jest tylko ranionych.

Paryż, 5 Czerwca. Na posiedzeniach izby parów 5 i 4 przyjęto 14 pierwszych artykułów prawa o zaciągu wojskowym, ale wraz z poprawą jenerała d'Ambrugeac, co czyni koniecznem odesłanie tego prawa na przyszłą sessyą do izby deputowanych na nowę roztrząśnienie. Gazeta Pruska Stanu, podług swoich korrespondencyj twierdzi że z tego powodu marszałek Soult podał się obrzęd przyjęcia Wiktora Hugo na członka akademii Francuzkiej—Infant don Francisco a Paulo z całą rodziną wyjechał 1 Czerwca do Chateau-Margaux gdzie będzie czekał upoważnienia wrócenia do Hiszpanii.

Lizbona 24 Maja. Stosunki z Hiszpaniją znowu się wikłają. Mianowanie Nuncyusza Papiezkiego do Portugalii dało powod posłowi Hiszpańskiemu do oświadczenia, że ten wypadek może dać powod do wojny.

Rzym, 27 Maja. Twierdzą że D. Miguel, idąc za radą przyjaciół, zgadza się na wzrunki podawane przez gabinet Portugalski.

Nowy-York, 8 Maja. Wczora Mac Leod stawał przed sądem najwyższym. Adwokat jego P. Spencer żądał wypuszczenia go na wolność na mocy tego że spalenie okrętu *Caroline* stało się z rozkazu Rządu angielskiego, tudzież tego, że stawający nie należał do tego czynu. Prezes sądu z uwagi na ważność sprawy, gdy jeden z sędziów był nieobecny, odłożył rozprawy do 15 Maja. M. Leod odprowadzony został do więzienia.

(*Journ. de S. P. G. P. Psz. Poln.*)

KURS WEXLOWY, PIENIĘŻNY I AKCYOWY.

Petersburg 3 Czerwca.

Za rubel srebrny:

Na Londyn	na 3 m.	$38\frac{1}{32}$, $\frac{9}{16}$ pens.
— Amsterdam	———	193 cens.
— Hamburg	———	$34\frac{1}{16}$ szel.
— Paryż	———	$405\frac{1}{2}$, 407 cent.

AKCYE.

	Przedano po: Rubli srebr.
1 Tow. zabeśp. od ognia	$514\frac{1}{2}$
2 ——— ——— — ———	$137\frac{1}{2}$
——— Komp. Amerykańsk	—
——— Żeglugi parowej	146
——— Wód mineralnych	—
——— Oświecenia gazem	$43\frac{1}{2}$
——— Przędzenia bawełny	—
——— Zeglugi parowej Baltyckiej	48
——— Drogi żelaznej	$34\frac{1}{2}$
——— Fabryki sukien. Narwskiej	—
——— ——— Carewskiej perkalów	—
——— Petersburskiej chowu owiec w południowych prowincyach	—
——— Zabezpieczenia życia	62

OD WYDAWCY.

Wydawca Tygodnika, pragnąc, w celach do ocenienia łatwych, zapoznać się osobiście z autorką umieszczonej w tegorocznej Niezabudce powieści *Pantofel*, drogą pisma swojego uprasza tę damę, jeżeli na teraz jest w stolicy, i, *jeżeli to się jej zdawać będzie*, aby raczyła pozwolić mu stawić się u siebie.

Wydawca Tygodnika mieszka na zbiegu ulic Wozniesieńskiej i Wielkiej Sadowej, w domu PP. *Kakurin.*

Печатать позволяется: С.-Петербургъ. Іюня 5-го 1841. *П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.